

TILLVARATA SKÄRGÅRDENS NATUR- OCH KULTURVÄRDEN ATT VARA SKÄRGÅRDSENTREPRENÖR

Sammanfattning av Skärgårdsmöte 4 i Skärgårds Leader

Mellanfjärden, Hälsingland 10-11 april 2011

De natur- och kulturarv som finns i skärgården utgör en av skärgårdens värdefullaste tillgångar. När vi skulle ha ett skärgårdsmöte kring dessa frågeställningar blev platsen Mellanfjärden i Hälsingland där sammanhållningen i en by och mycket envist arbete har lett till ett framgångsrikt företag med flera olika verksamheter.

Per-Olof Remmare, Tillväxtverket, inledde med att informera om Kulturella och Kreativa näringar (KKN) och Ungas Innovationskraft.

Per-Olof Remmare pratade om två olika regeringsuppdrag som ska syfta till ökat entreprenörskap, Kulturella och Kreativa näringar (KKN) och Ungas Innovationskraft. Tillväxtverket, Tillväxtanalys och Vinnova samverkar i dessa uppdrag. Myndigheten för Kulturanalys är en ny myndighet på fem personer som bland annat ska ta fram en branschguide och ge råd till företag.

Kulturella och Kreativa näringar (KKN)

Handlingsplanen för KKN beslutades i september 2009 och har nio olika deluppdrag. Den ska ses som en plattform för kommande uppdrag och samarbeten för att främja utvecklingen av kulturella och kreativa näringar. Det är en nationell satsning om sammanlagt 73 miljoner kronor under åren 2009-2012.

Inom Kulturella och Kreativa näringar ingår: arkitektur, form och design, film/foto, konst, litteratur, marknadskommunikation, media, mode, musik, måltid och gastronomi, scenkonst, turism/ besöksnäring, upplevelsebaserat lärande och kulturarv.

Regionala kulturplaner ska tas fram före 2012, godkända av Kulturrådet.

Ungas Innovationskraft

Ett treårigt program riktat till unga mellan 18 och 30 år är Ungas Innovationskraft. Det är Tillväxtverket och Vinnova som tillsammans driver programmet där det totalt finns 53 miljoner att fördela till projekt med goda innovativa idéer. Syftet är att tillvarata och utveckla ungas kunskap och kompetens för ökad innovationskraft i Sverige. Sexton unga personer från olika delar av landet finns i en "Advisory board" vars uppgift är att följa programmet, vara rådgivande och sprida information om programmet.

Workshop

Efter Per-Olofs inledning var det dags för en workshop där det fanns ett antal frågeställningar kring Kulturella och kreativa näringar och Ungas Innovationskraft – kopplat till utveckling och tillväxt i våra skärgårdsområden. Se bilaga "Frågor Workshop".

I mindre grupper samtalades det om frågor kring Kulturella och kreativa näringar och om Ungas Innovationskraft. Tillväxtverket undrade till exempel om KKN kan vara en drivkraft för att utveckla och stärka verksamheter, entreprenörskap och företagande i skärgårdarna. Vilka delar är särskilt intressanta för skärgårdarna? Vilka goda exempel finns att lyfta fram och vad kan vi lära av dessa? Några goda exempel fick vi ju direkt höra om i Mellanfjärden.

När det gällde de unga förekom frågor som "Hur ser det ut vad det gäller unga (18-30) i våra skärgårdar i dag? Är vissa skärgårdsområden "mer ungdomstäta" än andra? Hur livnär sig unga i skärgårdarna i dag? Är det några branscher som dominerar? Om ja - vilka? Hur betydelsefullt är KKN för unga i skärgårdarna? Hur vanligt är t ex distansarbete bland unga?

Frågorna var omfattande och det blev ett intensivt och trevligt arbetspass. De flesta grupperna var väldigt duktiga på att svara och i genomgången framkom det än en gång att det finns liknande möjligheter och bekymmer runt om i vår skärgård. Per-Olof tog med sig de synpunkter som kom fram tillbaka till Tillväxtverket.

Eva & Tommy Eriksson, Kustentreprenörer, berättade om sin mångsidiga verksamhet, från en ideell förening till ett företag som består av flera olika verksamheter.

Eva och Tommy Eriksson berättade engagerat om sin verksamhet som började som en ideell förening och som nu är ett viktigt företag för bygden. Ett härligt par som lyste av liv och entusiasm.

Det var kärleken till hembygden som var drivkraften när de startade restaurangen på 80-talet. Samarbete är nyckelordet för att lyckas med någonting! Eva och Tommy menade att om man funderar på att dra igång ett projekt så ska man inte ta reda på för mycket innan, för då försvinner glöden. Och man ska prata gott om varandra, det ger bygden ett gott rykte och det tjänar alla på!

Företaget består i dag av flera olika verksamheter. I botten har de en fabrik som rullar på året runt. Under högsäsong och vid olika tillfällen öppnar hotellet med sina tio rum, hotellet erbjuder även massagebad. Restaurangen ligger alldeles intill hotellet precis vid vattnet. Båtarna förtöjer lyxigt intill uteserveringen. Inne på restaurangen finns det ett stort rum på övervåningen och ett på nedervåningen. Tillsammans blir det plats för 200 sittande gäster. Huset inrymmer även ett konferensrum och kök. Under åren så har också en teater växt fram, inne i ett gammalt hamnmagasin. Man har monterat in stolar som har stått i en gammal biograf, till och med en stor balkong finns längst bak. Man har inte byggt om magasinet mer än nödvändigt så den gamla byggnaden har kvar sin charm och själ! I en av de stora bjälkarna högt uppe i nocken hänger en liten vinsch som används om något ska hissas upp under föreställningen. Teatern har fått ett mycket gott rykte bland skådespelarna i Stockholm och det är många bekanta namn och ansikten på alla de teateraffischer som pryder entrén till teatersalongen. På hemsidan www.mellanfjarden.se kan man läsa om teatern och övriga delar i Mellanfjärden, ett levande fiskeläge.

Helena Brusell, Leaderprojektet "Trolska skogen", berättade om arbetet kring ett spännande sagoprojekt.

Helena Brusell, dotter till Eva och Tommy, berättade om sitt projekt. Hon har återvänt till Mellanfjärden efter att bland annat ha utbildat sig inom teater. Hon arbetar med hotellet och restaurangen och håller på att starta upp något som hon har döpt till Trolska skogen. Man kan läsa om det på www.trolskaskogen.se Det är en bit skog som har byggts upp i olika stationer. Där man kan möta älvor, tomtar, näcken, troll, häxor och en sovande drake. Allt genomförs tillsammans med

skådespelare. Familjer får gå in gruppvis och möta sagans spännande äventyr.

Samarbete är även här av stor vikt. De har bland annat kurser i ansiktsmålning, där kunskapen senare används till teatern. De har pysseldagar för barn och när de sitter och pysslar, sminkade, så är de en del i trolska skogen. Då är de tomtenissar för andra som går förbi på sitt äventyr. Allt är genomtänkt och allt används till sitt yttersta. Det är ett mycket gott exempel på företagsamhet!

Leif Rydman, Almi – Gävleborg informerade om vägen från idé till lönsamt företag och vilken hjälp det går att få.

Måndagen avslutades med att Leif Rydman från ALMI – Gävleborg kom och informerade om deras arbete. Många skärgårdsbor är så kallade kombinatorer, kombinerar en deltidsanställning med ett eget företag. När man startar ett företag kan man behöva mycket hjälp och här kan bland annat ALMI bistå. Man erbjuder dock inga bidrag förutom till förstudier.

Leif berättade om vägen från idé till lönsamt företag, om olika sorters lån och rådgivning. Vad kan man göra själv? Vad kan man göra tillsammans? Affärsplanen är den röda tråden.

Det finns många aktörer som kan hjälpa till vid affärsutveckling eller destinationsutveckling. Läs mer på hemsidan www.ALMI.se

Några bevingade ord man kan ta med sig från den här sammankomsten är:

"ingen blir gammal här" kan tolkas hur som helst men efter att ha ätit god mat som lagats av en kvinna i 80-årsåldern så förstår man vad de menar.

"det är ingen missämja mellan de små orterna – kommunen har en jämn fördelning – ingen får någonting"

I diskussionen om föreningsliv så påtalades det att *"Alla ska göra det man kan, efter sin förmåga. Det gäller att se alla och inte ställa krav. Låt alla känna sig behövda!"*

När restaurang Sjomärket i Mellanfjärden öppnade 1983 började Dagmar Högdahl sin anställning som kökschef. Trots sina 86 år är hon fortfarande kvar och ansvarar för bl.a. frukostserveringen. Här ser vi henne tillsammans med Eva Eriksson och Helena Brusell.

BOKTIPS

Dessa böcker kan man hitta som pdf: er på nätet:

Spela roll - En bok om lokal och regional utveckling

Spela roll är en bok där Sveriges Kommuner och Landsting, tillsammans med Arena för Tillväxt, tar ett litet annorlunda grepp på frågor om tillväxt och utveckling.

Lokal ekonomi för hållbar tillväxt

I denna antologi resonerar forskare och praktiker kring de erfarenheter och den kunskapsutveckling som ett projekt har gett. Från teori till praktik.

Minnesanteckningar sammanställda av Eva Widlund,
eva.widlund@skargardarnasriksforbund.se

Projektledare är Anetté Larm Johansson,
anette@skargardarnasriksforbund.se

SKÄRGÅRDARNAS RIKSFÖRBUND - projekt Skärgårds Leader
info@skargardarnasriksforbund.se
www.skargardarnasriksforbund.se

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling:
Europa investerar i landsbygdsområden

SKÄRGÅRDARNAS RIKSFÖRBUND

Skärgårds
Leader

